

ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ ਜੋ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1991 ਦਾ RSA 1033

27 ਮਾਰਚ, 1998

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908—ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963—ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ 26 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ-ਪਹਿਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਖੇਹਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 13 ਅਤੇ 14)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਰ.ਐਸ. ਵਿਰਕ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ

ਜੇ.ਐਸ. ਖੇਹਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਨ.ਐਸ.ਗਿੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਇੱਕ (1991 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 1033) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ (ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 206 ਆਫ 1992) ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਮੁਦਈ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 17 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਹ 4 ਮਈ 1948 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1955 ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 150, ਮਿਤੀ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1957) ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 26, 30 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀ.ਐਸ. ਕੋਟਵਾਲੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਉਸ ਸੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ 6 ਫਰਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 31 ਦਸੰਬਰ 1957 ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗਜ਼ਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

(3) 17 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਵਿਦਵਤਾ ਸਬ-ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਉਪ-ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

(4) ਪਲਾਟਿਫ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਤੋਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ 31 ਜਨਵਰੀ 1991 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

The State of Punjab & another v. Gulzar Singh 285

(5) ਰਾਜ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਵਿਵਸਥਿਤਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਐਸ ਵਿਰਕ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਮੁਦਈ ਦਾ 26 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ 17 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 28 ਅਗਸਤ, 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਤੀ 16 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ (ਉਦਾ. ਡੀ-2) ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਰਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਅਸਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1). ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1985 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 1313 ਵਿੱਚ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 22 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ (ਉਦਾ. ਪੀ-7) ਵਾ ਸ

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਕਾਰਨ ਬਰਖਾਸਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੁਕਮ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਖੇਹਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2 (2) ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਵਿਭਾਗੀ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ

(1) AIR 1991 SC 2219

ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਖੇਹਰ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ 28 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ। ਮੁਦਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਖੇਹਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(7) • ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ 1 ਜੌਰਡਰ ਆਫ਼ੀਸ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

The State of Punjab & another v. Gulzar Singh 287
(N.K. Agrawal, J.)

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ. ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ (ਐਕਸ. ਡੀ-2) ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 6 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 22 ਮਈ, 1978 (ਸਾਬਕਾ ਪੀ-1) ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ 28 ਜੁਲਾਈ, 1977 ਅਤੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 1977 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 15 ਜਨਵਰੀ, 1960 (ਸਾਬਕਾ ਪੀ-2) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੰਬਰ 652/ਐਫ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੇਖਾਕਾਰ ਜਨਰਲ ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੁਦਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ, 22 ਮਈ, 1978 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ-1. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ, ਸਾਬਕਾ. P-1 ਅਤੇ P-2, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(8) ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੈਰਾ 16, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਰ ਦਿਨ ਜੋ ਬੀਤਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ 31.12.1957 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ, ਰੱਦ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ।"

(9) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸੰਬਰ 31, 1957 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 29 ਮਾਰਚ 1985 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪੈਰਾ 7, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਬਤਾ, (ਉਦਾ. p-3) ਅਧੀਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕਲਾਇੰਟ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ।"

(11) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ 6 ਫਰਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

28 ਅਗਸਤ 1958 ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 1986 ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 80, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ "ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਰ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।" ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ।

(12) ਸੀ ਥੀਓਕੇਸ.1 ਓਫੀ ਦਲਬੀਰੀ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਟੋਤੀ ਬੇਸਿਮੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, *ਪੀਯੂਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹੋਰ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)*। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 1313 ਆਫ 1985 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ, ਕੁਮਾਰਲੀ (2)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਕੁਮਾਰਲੀ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ।

“ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਰਾਹ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 241 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਈਅਦ ਕੁਮਾਰਲੀ ਨੇ ਸੂਟ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 22 ਦਸੰਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 8 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਈਅਦ ਕੁਮਾਰਲੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

(13) *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸਨੂੰ 17 ਅਕਤੂਬਰ 1957 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ 3 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਬ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਬਠਿੰਡਾ, 4 ਸਤੰਬਰ 1978 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਮੁਦਈ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ

ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਝਵਾਨ ਆਦਮੀ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਖੇਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ (1991 ਦਾ RSA ਨੰ. 1033) ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 17 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ (1992 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 206) ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ

ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ 30 ਅਪਰੈਲ, 1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(16) ਇਨੇਬੇ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, >1theitp1laintiffsaappeali isi ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਆਰ ਐਸ ਮੌਰੀਆ ਸਤ ਪਾਲ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ

ਲਾਲ ਚੰਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1995 ਦਾ CWP 1160

28 ਮਈ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226, 227, 243-0, 243-ZG ਅਤੇ, 368— ਪੰਚਾਇਤਾਂ/ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ—ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ—ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਾਂਗ—ਬਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਲਾ ਵਿਚ. 243-0, 243-ZG ਕਲਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, 226/227 — "ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਸਮੀਕਰਨ 243-0 ਅਤੇ. 243-ZG ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕਰਨਾ।